

Αθήνα, 09-05-2011

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/3240/09-05-2011

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ 2/2011

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνήλθε, μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, σε τακτική συνεδρίαση στην έδρα της, την 10/12/2009, προκειμένου να εκδώσει την παρούσα γνωμοδότηση. Παρέστησαν οι Χρ. Γεραράς, Πρόεδρος της Αρχής, και οι Λ. Κοτσαλής, Αγ. Παπανεοφύτου, Αν. Πράσσοι, Αν. – Ιωάν. Μεταξάς, Αντ. Ρουπακιάτης, τακτικά μέλη της Αρχής, και το αναπληρωματικό μέλος της Αρχής Γρ. Πάντζιου, σε αντικατάσταση του τακτικού μέλους Αν. Πομπόρτση, ο οποίος αν και κλήθηκε νομίμως εγγράφως δεν παρέστη, λόγω κωλύματος. Στη συνεδρίαση παρέστη, επίσης, με εντολή του Προέδρου, ο Δημήτρης Ζωγραφόπουλος, Δικηγόρος (ΔΝ) – Νομικός ελεγκτής, ως εισηγητής. Επίσης, παρέστη, με εντολή του Προέδρου, και η Γεωργία Παλαιολόγου, υπάλληλος του Διοικητικού – Οικονομικού Τμήματος της Αρχής, ως γραμματέας.

Η Αρχή συνεδρίασε προκειμένου να γνωμοδοτήσει, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 19 παρ. 1 στοιχ. (θ') και (ιγ') του Ν. 2472/1997 για την Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σχετικά με το εάν συνάδει με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα η δημοσιοποίηση από δικηγορικούς συλλόγους, ως υπευθύνους επεξεργασίας, πειθαρχικών ποινών δικηγόρων. Η παρούσα συνεδρίαση γίνεται σε συνέχεια της τακτικής συνεδρίασης της Αρχής της 26/11/2009.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα ακόλουθα:

Με το υπ' αρ. πρωτ. ..././2007 ερώτημα του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών (ΔΣΑ), ζητήθηκε η γνωμοδότηση της Αρχής ως προς τα ακόλουθα: «Σας γνωρίζουμε ότι ο Γραμματέας του Πειθαρχικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου της πόλης Χ απέστειλε στο ΔΣΑ περίληψη της υπ' αριθμ. ./2007 τελεσίδικης απόφασης του Πειθαρχικού Συμβουλίου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, η οποία αφορά σε ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα του δικηγόρου της πόλης Χ, Α . Συγκεκριμένα, ο εν λόγω δικηγόρος με την ανωτέρω απόφαση έχει τιμωρηθεί με την πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης από την άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος διάρκειας δύο (2) μηνών, την οποία άρχισε να εκτίει από ./2007. Προκειμένου να προχωρήσουμε στη δημοσίευση της παραπάνω περίληψης σε νομικό περιοδικό, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 79 του Κώδικα περί Δικηγόρων, παρακαλούμε πολύ να έχουμε τις απόψεις σας και γενικότερα να μας απαντήσετε εάν, ανεξάρτητα από την ανωτέρω περίπτωση, επιτρέπεται να εφαρμόζουμε τη συγκεκριμένη διάταξη του Κώδικα περί Δικηγόρων».

Στη συνέχεια, με υπ' αρ. πρωτ. ...././2009 ερώτημα του ΔΣΑ, ζητήθηκε η γνωμοδότηση της Αρχής ως προς τα ακόλουθα: «(...) δυνάμει της υπ' αριθ. 79 παρ. 3 του Νομοθετικού Διατάγματος 3026/54 περί Κωδικός Δικηγόρων “Αι αποφάσεις του Πειθαρχικού συμβουλίου των Δικηγορικών Συλλόγων αι καταγινώσκουσαι οριστικήν παύσιν ή προσωρινήν τουλάχιστον μηνός παύσιν, δημοσιεύονται υποχρεωτικώς εν περιλήψει, άμα καταστάσαι τελεσίδικοι, εις νομικόν περιοδικόν δαπάνη του τιμωρηθέντος εισπραττομένη κατά τον νόμον περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων, προσέτι δε διά τοιχοκολλήσεως εις τα γραφεία των Συλλόγων, τας αιθούσας των Δικαστηρίων και το γραφείον του γραμματέως της Εισαγγελίας Πλημμελειοδικών.” (...) Παρακαλούμε να γνωμοδοτήσετε σχετικά: α) Αν η υποχρέωση των Πειθαρχικών Συμβουλίων των Δικηγορικών Συλλόγων, που προβλέπεται στο αρθρ. 79 παρ. 3, προς δημοσίευση των στοιχείων των ελεγκτέων, σε νομικό περιοδικό καθώς και περιλήψεων των αποφάσεων με τις οποίες επιβλήθηκαν οι πειθαρχικές ποινές της οριστικής παύσης ή της προσωρινής τουλάχιστον ενός μηνός, όπως και η τοιχοκόλληση τους στα γραφεία των Συλλόγων, στις αίθουσες των δικαστηρίων και στο γραφείο του γραμματέως της Εισαγγελίας Πλημμελειοδικών, αντίκεινται προς τις διατάξεις περί προσωπικών δεδομένων. Και β) Σε αρνητική περίπτωση αν παραβιάζονται οι διατάξεις περί δημοσιότητας του αρθρ. 79 παρ. 3 εφόσον τα Πειθαρχικά Συμβούλια περιοριστούν στην

δημοσίευση των σχετικών αποφάσεων μόνο με ενδείξεις των αρχικών στοιχείων του ονόματος των τιμωρηθέντων».

Μετά από την εξέταση των προαναφερομένων στοιχείων, αφού αναγνώστηκαν τα πρακτικά της συνεδρίασης της 26/11/2009, άκουσε τον εισηγητή και μετά από διεξοδική συζήτηση,

Η Αρχή εκδίδει την ακόλουθη

ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ

1. Το άρθρο 9Α του Συν/τος ορίζει ότι *«καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, των προσωπικών του δεδομένων, όπως νόμος ορίζει. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων διασφαλίζεται από ανεξάρτητη αρχή, που συγκροτείται και λειτουργεί όπως νόμος ορίζει»*. Το άρθρο 5Α του Συν/τος ορίζει τα εξής: *«1. Καθένας έχει δικαίωμα στην πληροφόρηση, όπως νόμος ορίζει. Περιορισμοί στο δικαίωμα αυτό είναι δυνατόν να επιβληθούν με νόμο μόνο εφόσον είναι απολύτως αναγκαίοι και δικαιολογούνται για λόγους εθνικής ασφάλειας, καταπολέμησης του εγκλήματος ή προστασίας δικαιωμάτων και συμφερόντων τρίτων. 2. Καθένας έχει δικαίωμα συμμετοχής στην Κοινωνία της Πληροφορίας. Η διευκόλυνση της πρόσβασης στις πληροφορίες που διακινούνται ηλεκτρονικά, καθώς και της παραγωγής, ανταλλαγής και διάδοσής τους αποτελεί υποχρέωση του Κράτους, τηρουμένων πάντοτε των εγγυήσεων των άρθρων 9, 9Α και 19»*. Τέλος, το άρθρο 25 παρ. 1 του Συν/τος ορίζει ότι *«Τα δικαιώματα του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου και η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου τελούν υπό την εγγύηση του Κράτους. Όλα τα κρατικά όργανα υποχρεούνται να διασφαλίζουν την ανεμπόδιστη και αποτελεσματική άσκησή τους. Τα δικαιώματα αυτά ισχύουν και στις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών στις οποίες προσιδιάζουν. Οι κάθε είδους περιορισμοί που μπορούν κατά το Σύνταγμα να επιβληθούν στα δικαιώματα αυτά πρέπει να προβλέπονται είτε απευθείας από το Σύνταγμα είτε από το νόμο, εφόσον υπάρχει επιφύλαξη υπέρ αυτού και να σέβονται την αρχή της αναλογικότητας»*.

2. Το άρθρο 8 της ΕΣΔΑ, που αναφέρεται στο δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, ορίζει ότι: *«1. Παν πρόσωπον δικαιούται εις τον σεβασμόν της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και της αλληλογραφίας του. 2. Δεν επιτρέπεται να υπάρξη επέμβασις δημοσίας αρχής εν τη*

ασκήσει του δικαιώματος τούτου, εκτός εάν η επέμβασις αυτή προβλέπεται υπό του νόμου και αποτελεί μέτρον το οποίον, εις μίαν δημοκρατικήν κοινωνίαν είναι αναγκαίον δια την εθνικήν ασφάλειαν, την δημοσίαν ασφάλειαν, την οικονομικήν ευημερίαν της χώρας, την προάσπισιν της τάξεως και την πρόληψιν ποινικών παραβάσεων, την προστασίαν της υγείας ή της ηθικής, ή την προστασίαν των δικαιωμάτων και ελευθεριών άλλων».

3. Το άρθρο 6 της Οδηγίας 95/46/EK ορίζει για τις αρχές, που πρέπει να τηρούνται ως προς την ποιότητα των δεδομένων, τα ακόλουθα: «1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει: α) να υφίστανται σύννομη και θεμιτή επεξεργασία. β) να συλλέγονται για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και η μεταγενέστερη επεξεργασία τους να συμβιβάζεται με τους σκοπούς αυτούς. Η μεταγενέστερη επεξεργασία για ιστορικούς, στατιστικούς ή επιστημονικούς σκοπούς δεν θεωρείται ασυμβίβαστη εφόσον τα κράτη μέλη προβλέπουν κατάλληλες εγγυήσεις. γ) να είναι κατάλληλα, συναφή προς το θέμα και όχι υπερβολικά σε σχέση με τους σκοπούς για τους οποίους συλλέγονται και υφίστανται επεξεργασία. δ) να είναι ακριβή και, εφόσον χρειάζεται, να ενημερώνονται πρέπει να λαμβάνονται όλα τα εύλογα μέτρα ώστε δεδομένα ανακριβή ή ελλιπή σε σχέση με τους σκοπούς για τους οποίους έχουν συλλεγεί ή υφίστανται κατόπιν επεξεργασία, να διαγράφονται ή να διορθώνονται. ε) να διατηρούνται με μορφή που επιτρέπει τον προσδιορισμό της ταυτότητας των προσώπων στα οποία αναφέρονται μόνο κατά τη διάρκεια περιόδου που δεν υπερβαίνει την απαιτούμενη για την επίτευξη των σκοπών για τους οποίους έχουν συλλεγεί ή για τους οποίους αργότερα υφίστανται επεξεργασία. Τα κράτη μέλη προβλέπουν κατάλληλες εγγυήσεις για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που διατηρούνται πέραν της περιόδου αυτής για σκοπούς ιστορικούς, στατιστικούς ή επιστημονικούς. 2. Εναπόκειται στον υπεύθυνο της επεξεργασίας να εξασφαλίσει την τήρηση της παραγράφου 1».

4. Το άρθρο 19 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι: «*Η Αρχή έχει τις εξής ιδίως αρμοδιότητες: (...) (θ') Γνωμοδοτεί για κάθε ρύθμιση που αφορά την επεξεργασία και προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. (...) (ιγ') (...) Εξετάζει επίσης αιτήσεις του υπευθύνου επεξεργασίας με τις οποίες ζητείται ο έλεγχος και η εξακρίβωση της νομιμότητας της επεξεργασίας. (...)*».

5. Οι διατάξεις του άρθρου 76 του Κώδικα περί Δικηγόρων, που κυρώθηκε με το ΝΔ 3026/1954 (ΦΕΚ Α', 235), όπως ισχύουν, ορίζουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: «*Αι υπό του Πειθαρχικού Συμβουλίου επιβαλλόμεναι πειθαρχικαί ποιναί*

είναι: α) επίπληξις, β) πρόστιμον, γ) προσωρινή παύσις από του Δικηγορικού λειτουργήματος, δ) 8 ημερών μέχρις 6 μηνών και ε) οριστική παύσις. 2. Το ανώτατον και κατώτατον όριον του ποσού του προστίμου καθορίζεται δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου εκάστου Δικηγορικού Συλλόγου κατά Ιανουάριον εκάστου έτους. (...) 3. Η ποινή της οριστικής παύσεως επιβάλλεται μόνον εάν συντρέχη περίπτωσις εκ των εν άρθρω 81 αναφερομένων. 4. Η επιβάλλουσα ποινήν απόφασις επιδίδεται εντός τριάκοντα ημερών από της εκδόσεώς της εις τον εγκαλούμενον».

Τέλος, οι διατάξεις του άρθρου 79 του Κώδικα περί Δικηγόρων, όπως ισχύουν, ορίζουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: «1. Αι τελεσίδικοι αποφάσεις εκτελούνται υπό του Προέδρου του Συλλόγου. 2. Η επίπληξις και το πρόστιμον ανακοινούνται δι' εγγράφου προς τον τιμωρηθέντα παρά του Προέδρου του Συλλόγου. Το πρόστιμον εισπράττεται κατά τον νόμον περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων και εισάγεται εις το Ταμείον του Συλλόγου. Η μη καταβολή τούτου καθιστά अपαράδεκτον την υποβολήν της κατά το άρθρ. 28 δηλώσεως του τιμωρηθέντος. 3. Αι αποφάσεις του Πειθαρχικού συμβουλίου των Δικηγορικών Συλλόγων αι καταγινώσκουσαι οριστικήν παύσιν ή προσωρινήν τουλάχιστον μηνός παύσιν, δημοσιεύονται υποχρεωτικώς εν περιλήψει, άμα καταστάσαι τελεσίδικοι, εις νομικόν περιοδικόν δαπάνη του τιμωρηθέντος εισπραττομένη κατά τον νόμον περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων, προσέτι δε διά τοιχοκολλήσεως εις τα γραφεία των Συλλόγων, τας αιθούσας των Δικαστηρίων και το γραφείον του γραμματέως της Εισαγγελίας Πλημμελειοδικών. 4. Αι λοιπαί αποφάσεις, πλην των επιβαλλουσών την ποινήν της επιπλήξεως, δημοσιεύονται μόνον διά τοιχοκολλήσεως εις τα γραφεία των Συλλόγων. Αι επιβάλλουσαι την προσωρινήν ή οριστικήν παύσιν αποφάσεις, διαβιβάζονται προς τους Εισαγγελείς των Δικαστηρίων και τους Γραμματείς των Διοικητικών Δικαστηρίων, παρ' οίς τελεί ο τιμωρηθείς, ίνα ανακοινωθώσι προς τα οικεία Δικαστήρια. Εντός πέντε ημερών από της εν άρθρω 78 παρ. 3 κοινοποιήσεως της τελεσιδίκου αποφάσεως εις τον τιμωρηθέντα Δικηγόρον, διά προσωρινής ή οριστικής παύσεως, οφείλει ούτος να προσέλθη ενώπιον του Γενικού Γραμματέως του Δικηγ.Συλλόγου και καταθέση το δελτίον ταυτότητός του, συντασσομένης εκθέσεως. Από της συντάξεως της εκθέσεως θεωρείται εκτιομένη η ποινή, εν περιπτώσει δε προσωρινής παύσεως, άμα τη λήξει ταύτης, συντάσσεται έκθεσις περί αποδόσεως του δελτίου εις τον τιμωρηθέντα. Η μη εμπρόθεσμος κατάθεσις του δελτίου του τιμωρηθέντος τιμωρείται διά της ποινής του άρθρ. 175 του Ποινικού Κώδικος. 5. Ως προς τους δι' οριστικής παύσεως τιμωρηθέντας Δικηγόρους, τηρείται περαιτέρω η εν άρθρω 82 διαδικασία».

6. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στις προαναφερόμενες διατάξεις του άρθρου 19 παρ. 1 στοιχ. (θ') και (ιγ') του Ν. 2472/1997, η Αρχή έχει αρμοδιότητα να γνωμοδοτήσει στα ως άνω ερωτήματα του ΔΣΑ, ως υπευθύνου επεξεργασίας, σχετικά με το εάν συνάδει με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα η δημοσιοποίηση από δικηγορικούς συλλόγους, ως υπευθύνους επεξεργασίας, πειθαρχικών κυρώσεων δικηγόρων. Στην προκειμένη περίπτωση, η Αρχή δεν είχε μέχρι τώρα την ευκαιρία να εξετάσει τη συμβατότητα των ρυθμίσεων του άρθρου 79 του Κώδικα περί Δικηγόρων προς κανόνες υπέρτερης τυπικής ισχύος, όπως το άρθρο 9Α του Συντάγματος, το άρθρο 8 της ΕΣΔΑ και η Οδηγία 95/46/ΕΚ.

7. Ειδικότερα, η Αρχή έχει αρμοδιότητα να γνωμοδοτήσει σχετικά με τα προαναφερθέντα ζητήματα, καθόσον: (1) οι πληροφορίες, σχετικά με την επιβολή πειθαρχικών κυρώσεων από τα αρμόδια πειθαρχικά συμβούλια των οικείων Δικηγορικών Συλλόγων σε δικηγόρους – μέλη τους, συνιστούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των υποκειμένων τους – δικηγόρων. (2) τα προαναφερόμενα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υφίστανται περισσότερες διαδοχικές και διακριτές επεξεργασίες (όπως, συλλογή, καταχώριση, οργάνωση, διατήρηση ή αποθήκευση, τροποποίηση, εξαγωγή, χρήση, διαβίβαση, συσχέτιση ή συνδυασμό, διαγραφή, καταστροφή), σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 2 στοιχ. (δ') του Ν. 2472/1997, (3) οι εν λόγω επεξεργασίες είναι τουλάχιστον εν μέρει αυτοματοποιημένες, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 3 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, και (4) τα προαναφερόμενα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τηρούνται σε αρχεία, τα οποία είναι όντως διαρθρωμένα, υπό την έννοια των διατάξεων των άρθρων 2 στοιχ. (ε') και 3 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, καθόσον είναι προσιτά στα αρμόδια όργανα του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, ως υπευθύνου επεξεργασίας, με κριτήρια, τουλάχιστον, το ονοματεπώνυμο και τον Αριθμό Μητρώου του ενδιαφερομένου δικηγόρου.

8. Καταρχάς, παρατηρείται ότι σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του Κώδικα περί Δικηγόρων, ερμηνευόμενες υπό το φως των διατάξεων ιδίως των άρθρων 8, 87 και 20 παρ. 1 του Συν/τος, τα Πειθαρχικά συμβούλια Δικηγόρων, δεν συνιστούν δικαστήρια και δεν αποτελούν όργανα, εντεταγμένα στη δικαστική οργάνωση του Κράτους, ανεξάρτητα από την προβλεπόμενη από το νόμο συμμετοχή στο πενταμελές Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο Δικηγόρων και δύο τακτικών δικαστών πέραν των τριών μετεχόντων σε αυτό δικηγόρων, αλλά αποτελούν πειθαρχικά όργανα της

Διοικήσεως, οι αποφάσεις των οποίων, υπόκεινται, σε δικαστικό έλεγχο (Βλ. ΟΛΣΤΕ 189/2007, in NOMOS).

9. Περαιτέρω, όπως προκύπτει από τις διατάξεις του άρθρου 79 του Κώδικα περί Δικηγόρων, οι αποφάσεις του Πειθαρχικού συμβουλίου των Δικηγορικών Συλλόγων, που επιβάλλουν την κύρωση είτε της οριστικής παύσης είτε της προσωρινής παύσης ενός τουλάχιστον μηνός, αφού καταστούν τελεσίδικες, δημοσιεύονται υποχρεωτικά σε περίληψη σε νομικό περιοδικό, με δαπάνη του τιμωρηθέντος δικηγόρου, η οποία εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων. Επιπλέον, δημοσιεύονται με τοιχοκόλληση στα γραφεία των Δικηγορικών Συλλόγων, στις αίθουσες των Δικαστηρίων και στο γραφείο του γραμματέα της οικείας Εισαγγελίας Πλημμελειοδικών. Οι υπόλοιπες αποφάσεις, εκτός από εκείνες που επιβάλλουν την κύρωση της επίπληξης, δημοσιεύονται μόνον με τοιχοκόλληση στα γραφεία των Συλλόγων. Περαιτέρω, οι αποφάσεις που επιβάλλουν την προσωρινή ή οριστική παύση, διαβιβάζονται στους Εισαγγελείς των Δικαστηρίων και στους γραμματείς των Διοικητικών Δικαστηρίων, στα οποία υπηρετεί ο τιμωρηθείς δικηγόρος, προκειμένου να ανακοινωθούν αυτές στα οικεία Δικαστήρια.

Οι σκοποί, που επιδιώκονται με τις κατά τα προαναφερόμενα δημοσιοποιήσεις αποφάσεων των Πειθαρχικών συμβουλίων των Δικηγορικών Συλλόγων, συνδέονται με το χαρακτήρα του δικηγορικού επαγγέλματος ως δημόσιου λειτουργήματος και αποσκοπούν στην ενημέρωση πρωτίστως των αρμόδιων δικαστικών αρχών, στις περιοριστικά αναφερόμενες στο νόμο περιπτώσεις επιβολής των κυρώσεων είτε της οριστικής παύσης είτε της προσωρινής παύσης, και ακολούθως των πολιτών (ιδίως, των ενδιαφερομένων διαδίκων) για την επιβολή πειθαρχικών κυρώσεων σε δικηγόρους καθώς, επίσης, και στην ηθική αποδοκιμασία των πράξεων, που κολάζονται από τις οικείες διατάξεις του Κώδικα περί Δικηγόρων ως πειθαρχικά παραπτώματα. Υπό τη έννοια αυτή, οι ως άνω διατάξεις του Κώδικα περί Δικηγόρων, οι οποίες προβλέπουν δημοσιοποιήσεις αποφάσεων των Πειθαρχικών συμβουλίων των Δικηγορικών Συλλόγων, εξυπηρετούν λόγους δημοσίου συμφέροντος.

10. Στην υπό κρίση περίπτωση τίθεται το ζήτημα του αναγκαίου συγκερασμού μεταξύ των λόγων δημοσίου συμφέροντος, που επιβάλλουν κατά τα προαναφερόμενα τις δημοσιοποιήσεις αποφάσεων των Πειθαρχικών συμβουλίων των Δικηγορικών Συλλόγων, και των επιταγών της ουσιαστικής κατοχύρωσης του θεμελιώδους δικαιώματος του ατόμου στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

που το αφορούν, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις υπέρτερης τυπικής ισχύος των άρθρων 9Α του Συν/τος, 8 της ΕΣΔΑ, 8 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Σύμβασης 108 (1981) του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των ατόμων από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, η οποία κυρώθηκε με το Ν. 2068/1992 (ΦΕΚ Α΄ 118) και της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, καθόσον οι προαναφερόμενοι λόγοι δημοσίου συμφέροντος προτείνονται ως λόγοι δικαιολογήσεως ενός περιορισμού του συγκεκριμένου θεμελιώδους δικαιώματος.

Σύμφωνα με τη νομολογία του ΔΕΚ σχετικά με την ανάγκη εφαρμογής των επιταγών της αρχής της αναλογικότητας κατά τη θέσπιση περιορισμών στην άσκηση θεμελιωδών δικαιωμάτων του ατόμου, ο νομοθέτης διαθέτει καταρχήν ευρεία εξουσία εκτιμήσεως για την επιλογή του ενδεδειγμένου μέτρου, πού θα υλοποιεί τους σκοπούς δημοσίου συμφέροντος τους οποίους εκάστοτε επιδιώκει. Στο πλαίσιο αυτό, μπορούν να επιβληθούν περιορισμοί στην άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων, αρκεί οι περιορισμοί αυτοί να εξυπηρετούν όντως σκοπούς γενικού συμφέροντος και να μην αποτελούν, σε σχέση με τον επιδιωκόμενο με τους εν λόγω περιορισμούς σκοπό, υπέρμετρη παρέμβαση που θίγει την ίδια την υπόσταση των δικαιωμάτων που προστατεύονται (Βλ., ιδίως, ΔΕΚ, Απόφαση 12/06/2003, στην υπόθεση C-112/00, *Eugen Schmidberger, Internationale Transporte und Planzüge*, σκέψεις 77-82, και τις αποφάσεις που αναφέρονται στη σκέψη υπ' αρ. 80).

Εξάλλου, το Συμβούλιο της Επικρατείας έχει κρίνει ως προς τη συνταγματική αρχή της αναλογικότητας (άρθρο 25 παρ. 1 του Συν/τος) ότι οι επιβαλλόμενοι από το νόμο περιορισμοί σε συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα πρέπει να είναι πρόσφοροι και αναγκαίοι για την επίτευξη του επιδιωκόμενου από το νομοθέτη σκοπού δημόσιου ή κοινωνικού συμφέροντος και να μην είναι δυσανάλογοι σε σχέση προς αυτόν. Όσον αφορά τον έλεγχο της προσφορότητας και αναγκαιότητας των μέτρων, που θεσπίζονται για την επίτευξη του εν λόγω σκοπού, ο νομοθέτης διαθέτει ευρύ περιθώριο εκτίμησης, για τον καθορισμό των ρυθμίσεων, που αυτός κρίνει πρόσφορες και αναγκαίες. Ως εκ τούτου, ο δικαστικός έλεγχος της τήρησης της αρχής της αναλογικότητας περιορίζεται στην κρίση για το εάν η θεσπιζόμενη ρύθμιση είτε είναι προδήλως απρόσφορη, είτε υπερβαίνει προδήλως το απαραίτητο για την πραγματοποίηση του επιδιωκόμενου σκοπού μέτρο (Βλ. σχετικά, ιδίως, ΟΛΣΤΕ 3031/2008, σκέψη υπ' αρ. 9).

11. Όσον αφορά τη δημοσιοποίηση σε περίληψη σε νομικό περιοδικό αποφάσεων των Πειθαρχικών συμβουλίων των Δικηγορικών Συλλόγων, οι οποίες επιβάλλουν την κύρωση είτε της οριστικής παύσης είτε της προσωρινής παύσης ενός τουλάχιστον μηνός, αφού αυτές καταστούν τελεσίδικες, ισχύουν για αυτή ανάλογα τα διαλαμβανόμενα στην απόφαση της Αρχής υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/1319/25-10-2000 για την ανακοίνωση των αποφάσεων του ΣτΕ σε τρίτους και στη Γνωμοδότηση της Αρχής 2/2006 για τη δημοσίευση δικαστικών αποφάσεων στο Διαδίκτυο. Δηλαδή, οι επιδιωκόμενοι με τη δημοσιοποίηση αυτή σκοποί επεξεργασίας είναι καταρχήν καθορισμένοι, σαφείς και νόμιμοι, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 1 στοιχ. (α') του Ν. 2472/1997 και, υπό την έννοια αυτή, οι εν λόγω σκοποί επεξεργασίας αυτοί καθαυτοί δεν έρχονται σε αντίθεση με κανόνες υπέρτερης τυπικής ισχύος, όπως το άρθρο 9Α του Συντάγματος και το άρθρο 6 παρ. 1 στοιχ. (β') της Οδηγίας 95/46/ΕΚ. Ωστόσο, προκειμένου να πληρούνται και η θεμελιώδης αρχή της αναλογικότητας των δεδομένων εν όψει των προβαλλόμενων σκοπών επεξεργασίας, η οποία κατοχυρώνεται ρητά από τις προαναφερόμενες διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 1 στοιχ. (β') του Ν. 2472/1997, και προκειμένου, συνεπώς, η εν λόγω δημοσιοποίηση, που προβλέπεται στο άρθρο 79 του Κώδικα περί Δικηγόρων, να συνάδει προς κανόνες υπέρτερης τυπικής ισχύος, όπως τα άρθρα 9Α και 25 παρ. 1 του Συντάγματος, 8 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 6 παρ. 1 στοιχ. (γ') της Οδηγίας 95/46/ΕΚ και 9 παρ. 2 της Σύμβασης 108 (1981) του Συμβουλίου της Ευρώπης, η Αρχή κρίνει ότι η δημοσιοποίηση σε περίληψη σε νομικό περιοδικό αποφάσεων των Πειθαρχικών συμβουλίων των Δικηγορικών Συλλόγων, οι οποίες επιβάλλουν την κύρωση είτε της οριστικής παύσης είτε της προσωρινής παύσης ενός τουλάχιστον μηνός, αφού αυτές καταστούν τελεσίδικες, επιτρέπεται να διενεργηθεί μόνο μετά από μερική ανωνυμοποίηση, δηλαδή μόνο μετά από την απάλειψη εκείνων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που προσδιορίζουν την ταυτότητα των υποκειμένων τους, πλην των δεδομένων εκείνων που αναφέρονται σε πρόσωπα τα οποία παρίστανται είτε ως μέλη των οικείων Πειθαρχικών συμβουλίων των Δικηγορικών Συλλόγων είτε ως πληρεξούσιοι δικηγόροι.

12. Περαιτέρω, όσον αφορά, τις διατάξεις του άρθρου 79 του Κώδικα περί Δικηγόρων, που προβλέπουν την περαιτέρω δημοσιοποίηση αποφάσεων των Πειθαρχικών συμβουλίων των Δικηγορικών Συλλόγων, οι οποίες επιβάλλουν την κύρωση είτε της οριστικής παύσης είτε της προσωρινής παύσης ενός τουλάχιστον

μηγός, αφού αυτές καταστούν τελεσίδικες, η Αρχή κρίνει ότι συνάδει προς τους ανωτέρω κανόνες υπέρτερης τυπικής ισχύος η δημοσιοποίηση αποφάσεων των Πειθαρχικών συμβουλίων των Δικηγορικών Συλλόγων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 79 του Κώδικα περί Δικηγόρων, η οποία συνίσταται στην ενημέρωση των αρμόδιων δικαστικών αρχών μέσω της διαβίβασης των πειθαρχικών αποφάσεων της προσωρινής ή οριστικής παύσης, στους Εισαγγελείς των Δικαστηρίων και στους γραμματείς των Διοικητικών Δικαστηρίων, στα οποία υπηρετεί ο τιμωρηθείς δικηγόρος, προκειμένου να ανακοινωθούν οι κυρώσεις αυτές στα οικεία Δικαστήρια.

13. Ακολούθως, η Αρχή έχει, κατά πλειοψηφία, τη γνώμη ότι συνάδει προς τους προαναφερόμενους κανόνες υπέρτερης τυπικής ισχύος μόνο η τοιχοκόλληση στα γραφεία των Δικηγορικών Συλλόγων των αποφάσεων εκείνων που επιβάλλουν την κύρωση της οριστικής παύσης. Αντίθετα, δεν συνάδει προς τους προαναφερόμενους κανόνες υπέρτερης τυπικής ισχύος, διότι υπερβαίνει το αναγκαίο μέτρο, η τοιχοκόλληση στις αίθουσες των Δικαστηρίων και στο γραφείο του γραμματέα της οικείας Εισαγγελίας Πλημμελειοδικών, όπου υπάρχει πρόσβαση του οποιουδήποτε πολίτη. Κατά μείζονα λόγο, δεν συνάδει προς τους προαναφερόμενους κανόνες υπέρτερης τυπικής ισχύος η τοιχοκόλληση στα γραφεία των Δικηγορικών Συλλόγων, στις αίθουσες των Δικαστηρίων και στο γραφείο του γραμματέα της οικείας Εισαγγελίας Πλημμελειοδικών, των αποφάσεων εκείνων που επιβάλλουν κύρωση προσωρινής παύσης.

14. Ωστόσο, δύο μέλη της Αρχής έχουν την άποψη ότι δεν προσκρούει στους ανωτέρω κανόνες υπέρτερης τυπικής ισχύος η δημοσιοποίηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των τιμωρηθέντων δικηγόρων για παραπτώματα που συνδέονται ευθέως με την άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος, ήτοι η τοιχοκόλληση στα γραφεία των Δικηγορικών Συλλόγων, στις αίθουσες των Δικαστηρίων και στο γραφείο του γραμματέα της οικείας Εισαγγελίας Πλημμελειοδικών, αποφάσεων των Πειθαρχικών συμβουλίων των Δικηγορικών Συλλόγων.

Τέλος, ένα μέλος της Αρχής έχει τη γνώμη ότι η προβλεπόμενη από το νόμο τοιχοκόλληση των πειθαρχικών αποφάσεων προσωρινής και οριστικής παύσης στα δικαστικά καταστήματα και τα γραφεία των Δικηγορικών Συλλόγων δεν αντίκειται σε διατάξεις υπέρτερης τυπικής ισχύος, διότι προέχει το δημόσιο συμφέρον της ενημέρωσης του προσωπικού των Δικαστηρίων και των μελών του οικείου

Δικηγορικού Συλλόγου για το ήθος και τη συμπεριφορά των παραγόντων απονομής της Δικαιοσύνης.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Χρίστος Γεραρής

Γεωργία Παλαιολόγου